

Ålesund Regnskapskontor AS
Postboks 317 Sentrum
6001 ÅLESUND

VÅR REFERANSE
21/8991

DERES REFERANSE

DATO
14.12.2021

1 Tilsynsrapport

Finanstilsynet viser til tilsyn avholdt i perioden 26. september – 7. oktober 2021. Tilsynet ble gjennomført via videosamtaler. Etterspurt dokumentasjon ble oversendt til Finanstilsynet via skjema i Altinn. Foreløpig tilsynsrapport ble sendt regnskapsførerselskapet 3. november 2021. Selskapet har 22. november sendt et kort tilsvarende til den foreløpige rapporten.

Tilsynet omfattet det autoriserte regnskapsførerselskapet Ålesund Regnskapskontor AS, org. nr. 995 004 062, samt daglig leder og autorisert regnskapsfører Terje Notøy. Selskapet hadde på tilsynstidspunktet 56 regnskapsføreroppdrag og en omsetning i 2020 på ca. kr 4,5 mill. Det er fem ansatte i selskapet. I tillegg til Notøy er det to andre autoriserte regnskapsførere i selskapet.

Formålet med tilsynet var å kontrollere om regnskapsførervirksomheten drives i samsvar med de kravene som gjelder, herunder om oppdragene gjennomføres i samsvar med god regnskapsføringsskikk. Den rettslige standarden "god regnskapsføringsskikk" utfylles av standarder utarbeidet av Regnskap Norge, DnR og Økonomiforbundet. Ved kontroll av utvalgte enkeltoppdrag kontrolleres det arbeidet som utføres i forhold til regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning. Autoriserte regnskapsførere er underlagt hvitvaskingslovgivningen. Tilsynet dekket derfor også regnskapsførers oppfyllelse av pliktene etter dette lovverket.

Alle regnskapsførerselskap er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll. Finanstilsynets tilsyn dekket derfor om det er gjort en risikovurdering som er tilpasset den konkrete virksomheten, at risikoene er håndtert på en forsvarlig måte og at rapportering har skjedd i samsvar med forskriftens krav. Dersom regnskapsførerselskaper gjør en forsvarlig vurdering av de ulike risikoene i virksomheten og følger opp disse, vil det bidra til å sikre en hensiktsmessig og betryggende virksomhet.

Det vises også til finanstilsynsloven § 3 som fastslår at Finanstilsynet skal se til at de institusjoner det fører tilsyn med virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter.

2 Forhold i regnskapsførerselskapet

2.1 Oppdragsansvarlig regnskapsfører

Finanstilsynet fikk før tilsynet tilsendt en oversikt over ansatte og innleide i regnskapsførerselskapet. Det fremkommer av denne oversikten at en av de autoriserte regnskapsførerne er ansatt i morselskapet til regnskapsførerselskapet. Det ble under tilsynet informert om at vedkommende var oppdragsansvarlig i Ålesund Regnskapskontor AS. Det ble videre informert om at det verken var utarbeidet ansettelsesavtale eller avtale om innleie av denne personen.

Basert på informasjon som ble gitt av daglig leder under tilsynet, legger Finanstilsynet til grunn at dette ikke er utkontraktering av virksomhet. Finanstilsynet forventer imidlertid at regnskapsførerselskapet vurderer tilknytningsformen til vedkommende opp mot reglene i arbeidsmiljølovens § 14-9, og tilrettelegger tilknytningsformen slik at arbeidsmiljølovens regler blir overholdt. Finanstilsynet forutsetter at valg av tilknytningsform vurderes opp mot risikoene som gjøres av regnskapsførerselskapets kapasitet og kompetanse.

2.2 Manglende ajourhold av Arbeidsgiver-/arbeidstakerregisteret

Finanstilsynet fikk før tilsynet tilsendt oversikt over ansatte i regnskapsførerselskapet. I forkant av tilsynet hentet Finanstilsynet ut oversikt fra Arbeidsgiver-/arbeidstakerregisteret. Ved avstemming av de to oversiktene fremkommer det avvik mellom de selskapet oppgir som ansatte og de personene som er registrert med ansettelsesforhold i selskapet i Arbeidsgiver-/arbeidstakerregisteret. Avvikene ble gjennomgått under tilsynet, der daglig leder opplyste av avvikene skyldes at det har vært mangelfull eller feil innrapportering av arbeidsforhold i selskapet.

Finanstilsynet forutsetter at selskapet korrigerer påpekte avvik og at rutinene oppdateres slik at innrapportering og utmelding av arbeidsforhold til Arbeidsgiver-/arbeidstakerregisteret skjer umiddelbart etter ansettelse eller etter at personen har sluttet i selskapet.

2.3 Etterlevelse av hvitvaskingsregelverket

2.3.1 Rutiner etter hvitvaskingsloven

Regnskapsførerselskapet skal ha skriftlige rutiner som sikrer etterlevelsen av hvitvaskingsregelverket, jf. hvitvaskingsloven § 8 første ledd. For at rutinene skal virke etter sin hensikt må de være tilpasset virksomhetens art og omfang, jf. § 8 andre ledd, noe som også betyr at det må være en sammenheng mellom den virksomhetsinnrettede risikovurderingen og rutinene. At rutinene skal tilpasses virksomhetens art og omfang innebærer at regnskapsførerselskap med få kunder og et begrenset tjenestetilbud ikke vil trenge et like omfattende og komplekst rutineverk som større selskaper. Plikten til å ha skriftlige rutiner påhviler imidlertid alle regnskapsførerforetak, uansett størrelse, og er en videreføring av tilsvarende plikt etter hvitvaskingsloven av 2009.

De skriftlige rutinene må dekke både plikter som skal sikre at foretaket har forsvarlig styring og kontroll med antihvitvaskingsarbeidet og plikter som skal ivaretas i den løpende oppdragsutførelsen. Rutinene må angi hva som skal gjøres og hvordan dette skal gjøres.

Rutinene er sentrale i regnskapsførerselskapets risikostyrings- og kontrollsystem, og skal derfor vedtas i selskapets øverste organ, jf. hvitvaskingsloven § 8 fjerde ledd. Finanstilsynet har lagt til grunn at det er tilstrekkelig at overordnede rutiner fastsettes av foretakets øverste organ. Mer detaljerte rutiner som beskriver hvordan pliktene skal utføres (operative rutiner) kan komme frem

av egne dokumenter eller systemer, for eksempel i form av sjekklister. De operative rutineene kan fastsettes på et lavere nivå i regnskapsførerselskapet, men må ha en klar forankring i den overordnede rutinen.

Finanstilsynet fikk før tilsynet oversendt dokumentet "*Rutiner for å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering*". Rutinen bygger på en mal fra Regnskap Norge. Det fremkommer av dokumentet at rutineene er fastsatt av styret 28. august 2020, noe som også er dokumentert gjennom fremlagt referat fra styremøte. Fremlagt rutine inneholder referanse til andre rutiner som samlet sett skal utgjøre selskapets rutiner for etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. Dette gjelder følgende rutiner:

- Hvitvaskingsrutine – etablering kundetiltak for fysisk person
- Hvitvaskingsrutine – etablering kundetiltak for juridisk person
- Sjekkliste hvitvaskingsloven
- Hvitvasking – opplæringsplan
- Hvitvasking - avviksrapport

Rutineene som det henvises til i dokumentet ble ikke fremlagt under tilsynet.

Finanstilsynet forutsetter at regnskapsførerselskapet påser at rutiner etter hvitvaskingsloven også inkluderer de rutiner som det henvises til i dokumentet som ble fremvist under tilsynet.

2.3.2 Kundeforholdets formål og tilsiktet art

For å kunne risikoklassifisere kunden og utføre løpende oppfølging i samsvar med hvitvaskingsreglene, må regnskapsfører innhente og vurdere nødvendige opplysninger om kundeforholdets formål og tilsiktede art, jf. hvitvaskingsloven §§ 12 femte ledd og 13 femte ledd.

Gjennomgang av fire enkeltoppdrag avdekket at kundeforholdets formål og tilsiktet art ikke var vurdert for ett av de kontrollerte oppdragene (oppdrag D).

Finanstilsynet forutsetter at regnskapsførerselskapet oppdaterer sine rutiner slik at det gjøres en dokumentert vurdering av den enkelte oppdragsgiver opp mot risikoen for at denne kan benytte regnskapsførerselskapets tjenester som ledd i hvitvasking eller terrorfinansiering.

2.3.3 Risikoklassifisering

For å sikre at riktige kundetiltak gjennomføres, må hver enkelt kunde risikoklassifiseres. Risikoklassifiseringen må ta utgangspunkt i de generelle vurderingene som er gjort i den virksomhetsinnrettede risikovurderingen og deretter i konkrete forhold ved den enkelte kunde. Dersom det er høy risiko for hvitvasking eller terrorfinansiering, skal rapporteringspliktige gjennomføre forsterkede kundetiltak. Tiltakene vil variere fra kunde til kunde, men vil i stor grad styres av hvilken bransje kunden opererer i. Finanstilsynet er av den oppfatning at rapporteringspliktige må dokumentere særskilte vurderinger knyttet til kundens bransje når kunden driver virksomhet i høyrisikobransjer. For å kunne vurdere den faktiske risikoen ved en kunde som driver virksomhet i en høyrisikobransje, er det nødvendig med kunnskap om *hvorfor* den enkelte bransje anses å være særlig utsatt for hvitvasking. Det vises særlig til hvitvaskingsloven §§ 9 første ledd, 6 og 17, samt Finanstilsynets rundskriv 8/2019, punkt 2.4.

Regnskapsførerselskapet plikter til enhver tid å ha en oppdatert risikoklassifisering av kunden. Dette gjelder uavhengig av hvilken risikoklassifisering som ble gjort av kunden på tidspunktet for avtaleinngåelsen.

Finanstilsynet fikk før tilsynet oversendt oversikt over selskapets regnskapsføreroppdrag der det fremkommer at alle oppdrag er satt til å ha middels risiko. Det er ikke på noen av oppdragene begrunnet hvorfor risikoen er satt til middels. På de fire kontrollerte enkeltoppdragene ble skjemaet "*Registrering av opplysninger om kunde*" fremlagt på samtlige oppdrag. Hverken risiko eller begrunnelse for risikoen som er oppført på oversikten fra selskapet fremkommer på dette skjemaet. I feltet "*risikokategori*" er det på tre av oppdragene oppført alminnelige kundetiltak, mens det på det ene oppdraget er oppført normal.

Basert på den oversikten over oppdragsgivere som ble sendt inn i forkant av tilsynet, har Finanstilsynet foretatt en kontroll av hvilke bransjer disse opererer i. Det fremkom her at åtte oppdragsgivere driver innen bransjer som er vurdert til å ha forhøyet risiko for hvitvasking og terrorfinansiering. Tre av disse oppdragene ble valgt ut for nærere kontroll under tilsynet. For ingen av disse var det gitt noen begrunnelse på hvorfor risikoen var satt til middels.

Finanstilsynet forutsetter at regnskapsførerselskapet gjennomgår regnskapsføreroppdragene og begrunner risikoklassifiseringen. Dette gjelder særlig i de tilfeller det settes en annen risiko enn det som vil være tilfelle om man legger til grunn den rutinen som fremkommer i vedlegg 2.

2.4 Taushetserklæringer

Det ble under tilsynet opplyst at personer som har tilgang til regnskapsførerselskapets lokaler i forbindelse med renhold på tilsynstidspunktet ikke hadde signert kontrakten der taushetserklæring inngår. Finanstilsynet forutsetter at selskapet påser at kontrakten blir signert.

Finanstilsynet fikk under tilsynet tilsendt arbeidsavtale med en ansatt. Avtalen inneholder også et punkt om taushetserklæring. Det fremkommer ikke at taushetsplikten også skal gjelde etter at arbeidsforholdet er avsluttet, jf. GRFS 2.7.1.

Finanstilsynet legger til grunn at selskapet påser at fremtidige arbeidsavtaler inkluderer et punkt om at taushetsplikten også gjelder etter at arbeidsforholdet er avsluttet.

2.5 Bruk av yrkestittel

Det følger av regnskapsførerloven § 1 tredje ledd at regnskapsførerselskap skal bruke betegnelsen "Autorisert regnskapsførerselskap" i tilknytning til selskapsnavnet.

Betegnelsen «autorisert regnskapsførerselskap» ble på tilsynstidspunktet ikke benyttet på selskapets utgående fakturaer.

Manglende bruk av yrkestittel i tilknytning til navnet er en overtredelse av regnskapsførerlovens § 1 tredje ledd. Finanstilsynet tar imidlertid til etterretning at regnskapsførerselskapet i tilsvaret har informert om at forholdet nå er rettet opp i.

2.6 Registrering i Enhetsregisteret

Det følger av regnskapsførerforskriften § 3-1 første ledd at regnskapsfører skal se til at det blir sendt melding til Enhetsregisteret når regnskapsfører påtar seg oppdrag og ved opphør av oppdrag.

Finanstilsynet mottok i forkant av tilsynet en oversikt som viste at regnskapsførerselskapet har 56 regnskapsføreroppdrag. Oversikt over oppdragsgivere som Finanstilsynet hentet ut fra Enhetsregisteret i forkant av tilsynet, viste at regnskapsførerselskapet er registrert med 60 regnskapsføreroppdrag.

Differansen fremkommer som følger;

Antall oppdrag i liste fra regnskapsførerselskapet	56
- Antall oppdrag i liste fra regnskapsførerselskapet, ikke i liste fra Enhetsregisteret	5
+ Antall oppdrag i liste fra Enhetsregisteret, ikke i liste fra regnskapsførerselskapet	9
Antall oppdrag i liste fra Enhetsregisteret	60

Manglende ajourhold av regnskapsføreroppdrag i Enhetsregisteret er en overtredelse av regnskapsførerforskriften § 3-1 første ledd.

Finanstilsynet forutsetter at regnskapsførerselskapet påser at det jevnlig gjennomføres avstemming mellom aktive oppdrag i regnskapsførerselskapet og registreringer av regnskapsføreroppdrag i Enhetsregisteret.

3 Regnskapsførerselskapets utøvelse av regnskapsføreroppdrag

Under tilsynet ble utøvelsen av regnskapsføreroppdrag kontrollert, samt at det ble kontrollert om det var etablert organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll i forhold til kravene i regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk, jf. § 2 andre ledd. Den rettslige standarden «god regnskapsføringsskikk» utfylles av standarder utarbeidet av Regnskap Norge, Den norske Revisorforening og Økonomiforbundet.

Fire oppdrag ble kontrollert for å gjennomgå oppdragsdokumentasjon og øvrig dokumentasjonen regnskapsførerselskapet utarbeider for oppdragsgiverne. Gjennomgangen baserte seg i det alt vesentlige på oppdragsdokumentasjonen for regnskapsåret 2020. For en mer detaljert gjennomgang vises til foreløpig tilsynsrapport.

Ved gjennomgang av enkeltoppdrag ble følgende forhold kontrollert:

- Årsregnskap med vedlegg
- Skattemelding med vedlegg
- Eventuell revisjonsberetning og nummererte brev fra revisor
- Oppdragsavtale med eventuelle vedlegg og fullmakter
- Kundetiltak på oppdragsnivå etter hvitvaskingsregelverket
- Fremdriftsoversikt
- Dokumentasjon av vurdering av oppdragsgivers interne rutiner
- Dokumentasjon av gjennomført kvalitetskontroll, herunder overordnet intern kontroll på oppdragsnivå og kontroll av medarbeiders oppdragsutførelse
- Saldobalanse, avstemming og underliggende dokumentasjon av balansekontoer per 31.12.
- Eventuell kommunikasjon med oppdragsgiver om uregelmessigheter i oppdraget
- Perioderapport og periodiske avstemminger for en valgt periode

Gjennomgang av de fire kontrollerte oppdragene viste noen avvik i forhold til de krav som stilles i regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, og annen relevant lovgivning. Det gis i det etterfølgende en beskrivelse av områdene hvor det ble konstatert mangler.

3.1 Avstemminger

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS punkt 5.9.3 at samtlige kontoer i balansen skal være avstemt og dokumentert før endelig årsregnskap utarbeides. Tilsvarende gjelder for resultatkontoer dersom det vurderes som vesentlig for å sikre et riktig regnskap. Det følger også av bokføringsloven § 11 første ledd at ved utarbeidelse av årsregnskap skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. Bokføringsforskriften kapittel 6 gir ytterligere krav til hva som skal dokumenteres.

Av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS punkt 5.8.3.4 følger det at avstemminger, herunder også underliggende dokumentasjon og forklaringer på eventuelle avvik, skal dokumenteres slik at de kan etterprøves. Det vises også her til den tidligere tilsendte tilsynsrapporten hvor det fremgår at det ble avdekket enkelte mindre mangler i avstemmingsdokumentasjonen for ett av oppdragene.

Finanstilsynet viser også til regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 6.2.2 – 6.2.7 som angir hva oppdragsdokumentasjonen skal inneholde. Regnskapsfører skal oppbevare oppdragsdokumentasjonen ordnet og betryggende sikret mot urettmessig tilgang, endring, sletting, tap og ødeleggelse i fem år etter utløpet av regnskapsåret i samsvar med regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 6.4.

4 Finanstilsynets konklusjon

Autorisasjonsordningen for regnskapsførere ble innført for å øke og sikre kvaliteten på regnskapene og rapportene som blir levert til oppdragsgivere og andre brukere av regnskapet, herunder offentlige myndigheter. Regnskapspliktige som setter bort sitt regnskap til autoriserte regnskapsførere skal kunne ha tillit til at oppdraget blir utført i samsvar med god regnskapsføringsskikk og at regnskap og rapporter har god fagmessig kvalitet.

Finanstilsynets tilsyn avdekket enkelte brudd på regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk og hvitvaskingsregelverket. Manglene er beskrevet i punktene over. Finanstilsynet forutsetter at det blir rettet opp i de manglene som ble avdekket under tilsynet, slik at regnskapsførerselskapet i det videre fullt ut innretter sin virksomhet etter de krav som stilles etter regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, og annet sentralt regnskaps- og skatteregelverk.

For Finanstilsynet

Bernt Jan Aaland
senior tilsynsrådgiver

Morten Reinhardt Nordeide
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:
Terje Notøy